පාලි

විෂය නිර්දේශය

පාලි විසයනිදෙදසො

12 සහ 13 ශ්‍රේණි

(2017 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ.)

සම්භාව්‍ය භාෂා හා විදේශ භාෂා අංශය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව
වෙබ් අඩවිය *www.nie.lk*

පාලි භාෂාව

විෂය නිර්දේශය

12 - 13 ශ්‍රේණි

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2017

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ISBN

සම්භාව්‍ය භාෂා හා විදේශ භාෂා අංශය

වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk

විද්‍යුත් තැපෑල : info@nie.lk

මුද්‍රණය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පටුන

පෙරවදන	04
හැඳින්වීම	05
ජාතික පොදු අරමුණු	06
මූලික නිපුණතා	07
විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු	09
ජාතික පොදු අරමුණු සහ විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු අතර සම්බන්ධතාව දැක්වෙන වගුව	10
පාලි විෂය, විෂය නිර්දේශය පාසල් වාර වශයෙන් බෙදා ගැනීමට යෝජිත සැලැස්ම	11
පාලි විෂය නිර්දේශය 12 ශ්‍රේණිය	12
පාලි විෂය නිර්දේශය 13 ශ්‍රේණිය	19
ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය	25
පිරිවෙන්/පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන්	29
තක්සේරුව හා ඇගයීම	30
නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථ හා අතිරේක කියවීම් (පාලි)	31

පෙරවදන

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් විෂය මාලාවෙහි අ.පො.ස (උසස් පෙළ) පාලි විෂය සඳහා මෙම විෂය නිර්දේශය සම්පාදිතය. නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ යටතේ මෙම පාලි විෂය නිර්දේශය, පාසල් හා පිරිවෙන් පද්ධතිය තුළ වර්ෂ 2017 සිට ක්‍රියාත්මක වීමට නියමිතය. මෙම නව විෂය නිර්දේශය සඳහා අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් ඇතුළත් ගුරු මාර්ගෝපදේශ දෙකක් අ.පො.ස (උසස් පෙළ) 12 සහ 13 ශ්‍රේණි සඳහා ඉදිරියේදී හඳුන්වා දෙනු ඇත. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපායයන්, පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන් සංවිධානය, තක්සේරු හා ඇගයීම් ආදීය පිළිබඳ ව ගුරුභවතුන්ට එයින් දැනුවත් විය හැක.

ශ්‍රී ලංකාවේ වැසියන්ට පාලිය තවත් එක්තරා හුදු භාෂාවක් පමණක් ම නොවේ. ශ්‍රී ලාංකික අප පාලි භාෂාව හැදෑරිය යුත්තේ හුදෙක් භාෂාවක් දැන ගැනීමේ අරමුණෙන් පමණක් නොව ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය ලොවට ගෙන ගිය හා නූතන ලෝකයේ උද්ගතවී ඇති සෑම ගැටලුවකට ම තිරසාර විසඳුම් තිබෙන අති සුවිශාල ඥාන කෝෂ්ඨාගාරයකට උරුමකම් කියන භාෂාවක් ලෙස ය. එබැවින් පාලි භාෂාව දැන සිටීම අනාගතයේදී ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට මහත් අභිමානයක් ගෙනු දෙනු ඇත.

ඒ අනුව පාලි ඉගෙනීමට උනන්දු වන විද්‍යාර්ථීන්ට විභාග කඩඉම ජය ගැනීම මෙන් ම උභයාර්ථ සාධනයට ද මෙම විෂය නිර්දේශය අත්වැලක් වේවා යනු අපගේ ප්‍රර්ථනයයි.

හැඳින්වීම

පාලි භාෂාව බුදුසමයත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවට ලැබුණු දායාදයකි. ශ්‍රී ලාංකේය අනන්‍යතාව ගොඩ නැගීමට බුදු සමයෙන් සැලසී ඇත්තේ මාහැඟි සේවයකි. ශ්‍රී ලංකාව අදටත් ලෝකයේ සම්භාවනාවට පාත්‍ර වන්නේ මුල් බුදුසමය යැයි සැලකෙන පාලි ත්‍රිපිටකය සුරක්ෂිත ව පවත්නා දේශයක් වශයෙනි. ලෝකයේ අන් රටකට නොදෙවැනි අපගේ ඉතිහාසයත්, සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයත් ලියවී ඇත්තේ ද පාලි භාෂාවෙනි. යමෙකුට පාලි භාෂාඥානය නොඅඩුව තිබේ නම් ඔහු හෝ ඇය බුදුසමය පිළිබඳ හසළ දැනුමක් ඇත්තෙකැයි නො අනුමානව ම ගෞරවාදරයට පාත්‍ර වෙයි.

පාලි භාෂාවෙන් ලියැවී ඇති ප්‍රධානතම ලේඛන සමුදාය වන්නේ පාලි ත්‍රිපිටකය යි. එය ආගමික සාහිත්‍යයක් පමණක් ම නොව සාමකාමී සදාචාර සම්පන්න ජීවන මාර්ගයක් ද වෙයි. බුදුන් වහන්සේ ඇතුළු ආර්යයන් වහන්සේලාගේ ජීවනචරිත හා අභිසමාචාරයන් තත් වූ පරිද්දෙන් ජනවහරින් ලියවුණු පාලි ත්‍රිපිටකය තරම් අන් කිසිදු ලේඛනයක් වෙතැයි සිතිය නොහැක.

ක්‍රිස්තු පූර්ව යුගය තරම් ඈතට දිවෙන පාලි අට්ඨකථා සාහිත්‍ය ලංකා ඉතිහාසයේ දීර්ඝ කාලපරිච්ඡේදයක් ආවරණය කරන්නකි. ධර්මයත් ඉතිහාසයත් සංස්කෘතියත් මේවායෙහි කඳිමට සනිටුහන් ව ඇත. කෙනෙකුට බුදුසමය මැනවින් තේරුම් ගැනීමට හැකි වන්නේ මෙකී පාලි අට්ඨකථා කියවා අවබෝධ කර ගත හැකි නම් පමණි. ලංකා ඉතිහාසය පෝෂණය කළ පාලි අට්ඨකථා ලියා ඇත්තේ විවිධ භාෂා හා සමය සම්ප්‍රදායයන් පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වයක් දැරූ මහාප්‍රාඥයන් විසින් වන බැවින් ඔවුන්ගේ දැනුම් සම්භාරය ඉස්මතු කර ගත හැකි වන්නේ ද පාලි භාෂාව දන්නේ නම් පමණි.

සිංහල භාෂාවේ මව්බසක් ලෙස පාලිය හඳුන්වනු ලබයි. පුරාතන ලංකා ඉතිහාසයේ යමක් ලේඛනගත වී නම් එය බොහෝ විට සිදු වී ඇත්තේ පාලි හෝ ප්‍රාකෘත භාෂාවලිනි. පැරණි ඉන්දු ආර්ය භාෂාවක් වන සංස්කෘත භාෂාව නූතන ආර්ය භාෂාවක් වන සිංහල අතර සම්බන්ධීකාරක භාෂාව වන්නේ පාලිය යි. අද අප ව්‍යවහාර කරන බොහොමයක් වචන පාලි හෝ ඊට ආසන්න ඒවා ය. එබැවින් පාලි ඉගෙනීමෙන් පහසුවෙන් ම සිංහල භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණත්වයක් ලබා ගත හැකි බව නොරහසකි. පාලි භාෂාව අපගේ සංස්කෘතික උරුමයක් ද වෙයි. ජාතික අනන්‍යතාව පමණක් නොව දේශමාමකත්වය ගොඩ නැගූ මෙරට වංසකථා ලියා තිබෙන්නේ ද පාලි භාෂාවෙනි. ඒවා හුදු ඉතිහාසයක් දක්වන ග්‍රන්ථ පමණක් නොව සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයක් ලෙස ද වැදගත් වෙයි. ශෘංගාර ආදි ලෞකික සාහිත්‍යය රස ජනනයෙහි ලා වැඩි සැලකිල්ලක් නොදක්වා යථාර්ථවාදී ලෙස ජීවිතය දෙස බලන්නට පාලි රචනාවන් උත්සාහ කොට ඇත. ලෝකයේ මෙතෙක් ව්‍යවහාරයට පත් ගීතවත් භාෂා අතර පාලියට හිමිවන්නේ ප්‍රමුඛස්ථානයකි. පාලි පිරිත් හා ගාථා සජ්ඣායනාවන්ට සවන් දීමෙන් ඒ බව වටහා ගත හැකි ය. පාලි භාෂාවට ව්‍යාකරණ සාහිත්‍යයක් ද ඇත. සංස්කෘත ශබ්ද ශාස්ත්‍ර පරිශීලනයෙන් පාලි ව්‍යාකරණය ගොඩනගා ඇතත් පාලියට ම ආවේණික වූ අනන්‍යතාවක් ද ඇත. එහි බුද්ධදේශනා පදනම් කොට ගෙන සැකසී ඇති පාලි ව්‍යාකරණය වෙනත් ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායන් මෙන් නොව භාවිත ව්‍යවහාරයට ඉතාමත් සමීප වෙයි. මීට අතිරේක වශයෙන් වන ඡන්දොලංකාර ක්ෂේත්‍රය ද සලකා බලන විට අවශ්‍ය කරන අංග ලක්ෂණ සියල්ලකින් සමන්විත වූවක් ලෙස පාලි භාෂාව හැඳින්විය හැකි ය.

ජාතික පොදු අරමුණු

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ළඟාවීම සඳහා පුද්ගලයින්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සහාය විය යුතුය.

වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරණු ලැබී ය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් තුළ දැකිය හැකි දුර්වලතා නිසා ධරණීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළත අධ්‍යාපනය තුළින් ළඟාකර ගත යුතු පහත දැක්වෙන අරමුණු ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම අරමුණු සපුරා ගැනීම, අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇත.

I මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාවය, ජාතික ඍජු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩ ගැනීම සහ ශ්‍රී ලාංකීය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම

II වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මාහැගි දායාදයන් හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම

III මානව අයිතිවාසිකම් ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතුව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම

IV පුද්ගලයින්ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත් සහ මානව අගයයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම

V සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාපණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත්ධනාත්මක අංගලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම

VI පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජීවගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායි කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම

VII ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩගැසීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් සූදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථකව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම

VIII ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුක්තිය සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම (උපුටා ගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු සාර්ථක කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

(I) සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රූපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාණ්ඩ 4ක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

සාක්ෂරතාව : සාවධානව ඇහුම්කන් දීම, පැහැදිලිව කථා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදිව සහ නිරවුල්ව ලිවීම, ඵලදායි අයුරින් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : භාණ්ඩ අවකාශය හා කාලය ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් භාවිතය

රූපක භාවිතය : රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබිඹු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගළපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය : පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේදී ද සේවා පරිශ්‍රයක් තුළදී ද පෞද්ගලික ජීවිතයේදී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම

(II) පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

නිර්මාණශීලී බව, අපසාරී චින්තනය, ආරම්භක ශක්තීන්, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විචාරශීලී හා විග්‍රහාත්මක චින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සොයාගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුසලතා: සෘජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ශක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම, වැනි අගයයන් චිත්තවේගී බුද්ධිය.

(III) පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජෛව සහ භෞතික පරිසරයට අදාළ වේ.

සමාජ පරිසරය : ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික චර්යාව, සාමාන්‍ය හා නෛතික සම්ප්‍රදායන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්

ජෛව පරිසරය : සජීවී ලෝකයක, ජනතාව සහ ජෛව පද්ධතිය, ගස් වැල්, වනාන්තර, මුහුද, ජලය, වාතය සහ ජීවය ශාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීබව හා කුසලතා

භෞතික පරිසරය : අවකාශය, ශක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට එවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, ශ්වසනය, නින්ද, නිස්කලංකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මලපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදිතාව හා කුසලතාව ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගුවේ.

(IV) වැඩ ලෝකයට සූදානම් වීමේ නිපුණතා

ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම,
තම වෘත්තීය ලැදියා සහ අභියෝගතා හඳුනා ගැනීම,
හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම, සහ
වාසිදායක හා තිරසර ජීවනෝපායක නිරත වීම
යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ කුශලතා

(V) ආගම සහ සදාචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා

පුද්ගලයන්ට තම දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම, සදාචාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම් රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වීයකරණය

(VI) ක්‍රීඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා

සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රීඩා හා මලල ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජීවන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්

(VII) "ඉගෙනීමට ඉගෙනුම" පිළිබඳ නිපුණතා

ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීනව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයින් හට ශක්තිය ලබා දීම.
(උපුටා ගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)

විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු

01. පාලි භාෂාව හා තදනුබද්ධ භාෂා සාහිත්‍ය හඳුනාගැනීම

02. පාලි භාෂාවේ ව්‍යාකරණාංග පිළිබඳ දැනුමක් ලබා ගැනීම

03. ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ සංවර්ධනය සහ විකාශය පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීම

04. භාෂා සාහිත්‍යය හැදෑරීමෙන් ලබන අත්දැකීම් පදනම් කරගෙන සමාජයට අවශ්‍ය යහපත් පෞරුෂයක් ගොඩ නගා ගැනීම

05. කරුණාව, මෛත්‍රිය, දයාව, පරිත්‍යාගශීලීත්වය අල්පේච්ඡතාව වැනි සත්පුරුෂ ගුණාංග දියුණු කර ගැනීම

06. ජාතික හා ආගමික වටිනාකම් පිළිබඳ ධනාත්මක ආකල්ප ජනනය කිරීම

07. බෞද්ධ සංස්කෘතික චාරිත්‍ර වාරිත්‍ර විධි පාලි භාෂා මාධ්‍යයෙන් සිදුවන බැවින් ඒ පිළිබඳ කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීම

08. ජාතික ඉතිහාසය හා අනන්‍යතාව තහවුරු කර ගැනීමට අවශ්‍ය පාලි මූලාශ්‍රය කියවා තේරුම් ගැනීම

09. නිර්මාණකරණයට හා ශාස්ත්‍රීය රචනාකරණයට අවශ්‍ය ව්‍යාකරණ ඥානය හා වාඞ්මාලාව පෝෂණය කර ගැනීම

10. අට්ඨකථා, ටීකා, ප්‍රකරණ ආදිය කියවා ධර්මාර්ථ විවරණය කිරීමේ හැකියාව ලබා ගැනීම

11. පාලි භාෂා රසාස්වාදයට මඟ පෙන්වීම

12. ශ්‍රවණය, කථනය, භාෂණය, ලේඛනය හා අවබෝධය යන භාෂා කුශලතා සංවර්ධනය කර ගැනීම

ජාතික පොදු අරමුණු සහ විෂය අධ්‍යයනයේ අරමුණු අතර සම්බන්ධතාව දැක්වෙන වගුව (පාලි)

ජාතික පොදු අරමුණු	විෂය අරමුණු											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කරගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික ඍජු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ශ්‍රී ලාංකේය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම	✓			✓	✓	✓	✓	✓				
2. වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මාහැඟි දායාදයන් හඳුනාගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම		✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓		
3. මානව අයිතිවාසිකම් ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හෘදයංගම බැඳීමකින් යුතු ව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාමට සහාය වීම				✓	✓	✓	✓	✓		✓		
4. පුද්ගලයන්ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත් සහ මානව අගයයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම	✓			✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓
5. සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම				✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
6. පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජීවගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම			✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓
7. ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩගැසීමට හා ඒවා පාලනය කරගැනීමට පුද්ගලයන් සූදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම				✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
8. ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවණීය ස්ථානයක් හිමි කරගැනීමට දායක වන යුක්තිය, සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම (උපුටාගැනීම 2003 අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාව)					✓	✓	✓	✓		✓		

පාලි විෂය

විෂය නිර්දේශය පාසල් වාර වශයෙන් බෙදාගැනීමට යෝජිත සැලැස්ම

ශ්‍රේණිය	වාරය	නිපුණතා මට්ටම්	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
12	I	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1	100
	II	4.2, 4.3, 5.1, 5.2,	100
	III	6.1, 6.2, 7.1,7.2, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 10.1, 10.2,	100
13	I	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1 4.2	100
	II	4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3	100
	III	8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 10.1, 10.2,	100
		එකතුව	600

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
1.0 පාලි භාෂාවේ මූලික වියරණ හා භාෂා ප්‍රයෝග නිවැරදි ව භාවිත කරයි.	1.1 පාලි වර්ණ මාලාව හඳුනාගෙන නිවැරදි අක්ෂර වින්‍යාසය හා සංයුක්තාක්ෂර පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් ලියයි. 1.2 මූලික භාෂා ප්‍රයෝග උපයෝගී කර ගනිමින් වාක්‍ය නිර්මාණය හා රචනය හුරුකර ලියයි. 1.3 මූලික ව්‍යාකරණාංග හඳුනාගෙන පදසාධනය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් යුතුව ලේඛන කාර්යයේ යෙදෙයි.	• අක්ෂර මාලාවේ ප්‍රභේද • ස්වර හා ව්‍යඤ්ජන • සංයුක්තාක්ෂර • අක්ෂර උත්පත්තිස්ථාන • උක්තාඛ්‍යාත භාවිතය • කර්තෘකාරක කර්මකාරක වාක්‍ය • කාරක හා උපපද විභක්ති • ත්‍රෛකාලික ක්‍රියා භාවිතය • සන්ධි හා එහි ප්‍රභේද • අ, ඉ, ඊ, උ, ඌ, අන්ත පුල්ලිංග නාම • ආ, ඉ, ඊ අන්ත ස්ත්‍රීලිංග නාම • අ, ඉ, ඊ අන්ත නපුංසකලිංග නාම • පූර්වක්‍රියා, තුමන්ත ක්‍රියා, උපසර්ග, නිපාත • සමාස නාම • තද්ධිත නාම	• පාලි වර්ණ මාලාව ප්‍රභේද කොට දක්වයි. • පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ අසා ලියයි. • වාක්‍යයක මූලික ලක්ෂණ පෙන්වා දෙයි. • කර්තෘ කාරක වාක්‍ය කර්මකාරකයටත් කර්මකාරක වාක්‍ය කර්තෘකාරකයටත් හරවා ලියයි. • කාරක හා විභක්ති ප්‍රයෝග හඳුන්වයි. • ක්‍රියාරූප කාලත්‍රයේ වරනගයි. • සන්ධි ප්‍රභේද හඳුනාගෙන භාවිත කරයි. • පුල්ලිංග, ස්ත්‍රීලිංග, නපුංසකලිංග ශබ්ද සියලු විභක්තිවල වරනගයි; අර්ථ ගන්වයි. • පූර්ව ක්‍රියා, තුමන්ත ක්‍රියා, උපසර්ග, නිපාත හඳුනාගෙන භාවිත කරයි. • පාලි සමාස හා තද්ධිත පද හඳුනාගෙන භාවිත කරයි.	60

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
2.0 නිවැරදි වාචික සංනිවේදනයේ යෙදෙයි.	2.1 පාලි භාෂා සම්ප්‍රදායානුකූල ව ප්‍රශ්න අසයි. 2.2 අසන ලද ප්‍රශ්නවලට පාලියෙන් පිළිතුරු සපයයි. 2.3 අදහසක් නිවැරදි ව පාලි භාෂාවෙන් ප්‍රකාශ කරයි.	• කිං (ක) ශබ්දය ඇසුරින් ප්‍රශ්න සැකසීම • ප්‍රශ්නවාචක නිපාත උපයෝගී කර ගෙන ප්‍රශ්න ඇසීම • අසන ලද ප්‍රශ්නවලට පාලියෙන් පිළිතුරු දීම • අසන ලද ප්‍රශ්නවලට පාලියෙන් පිළිතුරු ලිවීම • නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථ අනුව සංවාදයක් තේරුම් ගැනීම	• ජාතක කථාවක් නිවැරදි ව කියවයි. • එහි ඇති ප්‍රශ්නවාචක පද ලියයි. • විවිධ ප්‍රශ්නවාචක පද ලැයිස්තු ගත කරයි. • ප්‍රශ්නවාචක නාමපද ලිංගත්‍රයේ වරනගයි. • ප්‍රශ්නවාචක නිපාත පදයක් වාක්‍යයක යෙදිය යුතු තැන් විස්තර කරයි. • ප්‍රශ්නවාචක පද යොදා විවිධ අරුත් ඇති වාක්‍ය ලියයි. • එම ප්‍රශ්නවාචක වාක්‍යවලට අදාළ ව පිළිතුරු ලියයි. • සාමාන්‍ය තොරතුරු දැන ගැනීමට ප්‍රශ්න අසයි. • සම්භාෂණ ප්‍රයෝග උපයෝගී කරගෙන පිළිතුරු දෙයි. • ප්‍රශ්නවාචක පද එකකට වැඩි ගණනක් යොදා සංකීර්ණ වාක්‍ය සකසයි. • සංකීර්ණ ප්‍රශ්නවාචක වාක්‍යවලට පිළිතුරු දෙයි.	20

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
3.0 නිර්දිෂ්ට හා අනිර්දිෂ්ට ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ කියවා භාවිතයට හුරු වෙයි.	3.1 පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ නිවැරදි ව උච්චාරණය කරයි. 3.2 සම්ප්‍රදායාගත රිද්මයානුකූලව සජ්ඣායනය කරයි. 3.3 සුවිශේෂ පාලි පාඨ වනපොත් කරයි.	• ගද්‍ය පාඨ මහාප්‍රාණ අල්පප්‍රාණ නොබිඳ උච්චාරණය කිරීම • අදාළ පාඨ සජ්ඣායනය කිරීම • අදාළ පාඨ වනපොත් කිරීම • තෝරාගත් සුවිශේෂ පාඨ හා ගාථා වනපොත් කිරීම • ගද්‍ය පද්‍ය පාඨවල අන්වය සැකසීම	• සූත්‍ර පාඨ හා ගාථා හඬනගා නිවැරදි ව කියවයි. • මහාප්‍රාණ, අල්පප්‍රාණ හා සංයුක්තාක්ෂර පැහැදිලි ව උච්චාරණය කරයි. • ගාථාවල විවිධ වෘත්ත හ යතිය කෙරෙහි සැලකිලිමත් ව සජ්ඣායනා කරයි. • නියමිත ගද්‍ය හා පද්‍ය කොටස් මතකයෙන් කියවයි. • නියමිත ගද්‍ය හා පද්‍ය කොටස් මතකයෙන් නිවැරදිව ලියයි. • පද බෙදීම් පිළිබඳ අවබෝධයෙන් යුතුව සජ්ඣායනා කරයි.	10
4.0 නිර්දිෂ්ට ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ නිවැරැදි ව පරිවර්තනය කිරීමෙහි යෙදෙයි.	4.1 අන්වය හඳුනා ගනියි. 4.2 ක්‍රියාකාරක පද සම්බන්ධය නිවැරදි ව තේරුම් ගනියි. 4.3 පාලි උද්ධෘත පාඨ මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි.	• ගද්‍ය පද්‍ය පාඨවල අන්වය කීම හා ලිවීම • ගද්‍ය පද්‍ය පාඨයන්හි ක්‍රියාකාරක පද සම්බන්ධය අනුව අර්ථ කීම • ගද්‍ය පද්‍ය කොටස් මාධ්‍ය භාෂාවට නැගීම හා පිටපත් කිරීම • සරල වාක්‍ය පරිවර්තනය කිරීම	• නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථ පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරයි. • ජාතක කථා හා සූත්‍රවල අර්ථය ලියයි. • තෝරාගත් පදවල ව්‍යාකරණ විභාග දක්වයි. • සිංහල වාක්‍ය රීතිය අනුව සමස්තය තේරුම් ගෙන නිවැරදි ව පරිවර්තනයේ යෙදෙයි. • ගාථා පාඨවල අන්වය ලියා දක්වයි. • ක්‍රියාපද යොදා ගනිමින් කාලත්‍රයේ වාක්‍ය නිර්මාණය කරයි.	100

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
5.0 ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ කියවා අර්ථය අවබෝධ කර ගනියි.	5.1 පාලි ගද්‍ය පාඨ කියවා අසන ලද ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයයි. 5.2 පාලි පද්‍ය පාඨ කියවා අසන ලද ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයයි.	• පාලි ජේද 10 ක් ඇසුරෙන් ප්‍රශ්න විමසීම	• තෝරාගත් පාලි ගද්‍ය පාඨ හා ගාථා නිවැරදි ව කියවයි. • වාක්‍යවල උක්තාඛ්‍යාත සම්බන්ධය දක්වයි. • එම උක්තාඛ්‍යාත සම්බන්ධය අනුව නාම හා ආඛ්‍යාත පදවල විභක්ති, පුරුෂ හා වචන ආදී ප්‍රභේද වෙන් කර ඉදිරිපත් කරයි. • සන්ධි පද විසන්ධි කර ලියයි. • සමාස පද නම් කරයි. • තෝරාගත් එම පාලි පාඨවල නිවැරදි අර්ථය මාධ්‍ය භාෂාවෙන් ලියයි. • සරල හා සංකීර්ණ වාක්‍ය පාලියට පරිවර්තනය කරයි. • පාලි ජේදයක් ඇසුරෙන් අසන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයයි.	10
6.0 පාලි භාෂා සාහිත්‍යයෙහි අන්තර්ගත සාර ධර්ම චර්යාවෙන් ප්‍රදර්ශනය කරයි.	6.1 පාලි සාහිත්‍යාගත සාරධර්ම පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීම සඳහා කියවයි. 6.2 භාෂා සාහිත්‍යාගත සාරධර්මවල සමාජ සංස්කෘතික උපයෝගීතාව අවබෝධ කර ගනියි.	• ආගමාලය, ජාතිකාභිමානය ආදිය තම ජීවිතයට යොදා ගැනීම • ලෝකපාලක ධර්ම, පරිසර සංරක්ෂණය, චින්තන නිදහස ආදි ධර්ම, සමාජ සුභ සාධනයට ඉවහල්වන අයුරු පැහැදිලි කිරීම • සමාජ සාර ධර්ම, සීලය, පුද්ගල වගකීම් හා යුතුකම්, ධනාත්මක චරිත ලක්ෂණ ආදිය ඉගෙන ඒවා තම ජීවිතයට යොදා ගැනීම • ධර්මිෂ්ඨ රාජ්‍ය පාලනය, යුක්තිගරුකත්වය, සාධාරණත්වය යනාදිය සමාජ සුභ සාධනයට ඉවහල්වන අයුරු පැහැදිලි කිරීම	• නිර්දිෂ්ට ගද්‍ය පද්‍ය කොටස් කියවා ඒවායේ සාර ධර්ම නම් කරයි. • ධම්මපදයේ පණ්ඩිත වග්ගයේ, දීඝ නිකායේ සිගාලක සූත්‍රයේ, ජාතකට්ඨකථාවේ මහාසුපින ජාතකයේ එන කරුණුවලට අනුව තම ජීවින ප්‍රතිපදාව සකසා ගනියි.	25

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
7.0 පාලි සාහිත්‍ය රසාස්වාදයේ යෙදෙයි.	7.1 නිර්දිෂ්ට පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨයන්හි අන්තර්ගත කාව්‍යෝක්ති හඳුනා ගෙන ලියා දක්වයි. 7.2 ගද්‍ය පද්‍ය පාඨයන්හි අන්තර්ගත කාව්‍යෝක්ති රසවින්දනයට හා ඇගයීමට පුහුණු වෙයි.	• පණ්ඩිත වග්ග, සිගාලක සුත්ත, මහාසුපින ජාතක යන මේවායේ ඇතුළත් උපමා, රූපක, ස්වභාවෝක්ති, අනුප්‍රාස ආදී සුවිශේෂී කාව්‍යාත්මක යෙදුම් හා ප්‍රකාශන උද්ධෘත කර නම් කිරීම • නිර්දිෂ්ඨ ග්‍රන්ථාගත පාඨවල සාහිත්‍යමය රසය විවරණය කිරීම	• නිර්දිෂ්ට සාහිත්‍ය කොටස්වල සන්දර්භය පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගනියි. • අදාළ ආඛ්‍යානය හෝ ඓතිහාසික සංසිද්ධිය මැනවින් පැහැදිලි කරයි. • ආඛ්‍යානයන් හෝ ඓතිහාසික සංසිද්ධි විවරණයෙන් අපේක්ෂිත අරමුණ විශ්ලේෂණය කරයි. • පුද්ගල ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගෙන ඒවා ඉස්මතු කොට දක්වයි. • උපමා, රූපක, ස්වභවෝක්ති හා අනුප්‍රාසාත්මක යෙදුම් විශ්ලේෂණය කරයි. • භාෂා භාවිතය, අවස්ථා නිරූපණ ආදිය විවරණය කරයි. • විවිධ රස හඳුනාගෙන රසාස්වාදයේ යෙදෙයි. • කාව්‍යමය හා සාහිත්‍යමය ලක්ෂණ පෙන්වමින් විචාරාත්මක ලේඛනයේ යෙදෙයි.	15
8.0 පාලි සාහිත්‍යාගත බෞද්ධ සංස්කෘතිය වටහාගෙන එය සමාජ සහජීවනය ගොඩනගා ගැනීමට උපයෝගී කර ගනියි.	8.1 පාලි සාහිත්‍යාගත සුවිශේෂී බෞද්ධ සංකල්ප හඳුනාගෙන ඒවායේ සංස්කෘතික වැදගත්කම හදාරයි. 8.2 පාලි සාහිත්‍යාගත සුවිශේෂී බෞද්ධ සංකල්ප හඳුනාගෙන ඒවා සමාජ සහජීවනය උදෙසා යොදා ගනියි.	• විවිධ සමාජ ස්තරයන් පිළිබඳව පැවතිය යුතු ආචාර සමාචාර විධි • සත්පුරුෂ හා පණ්ඩිත ගති ලක්ෂණ • නිර්දිෂ්ට කෘති ආශ්‍රයෙන් සාහිත්‍යමය හා කාව්‍යාත්මක යෙදුම් හා ප්‍රකාශන පිළිබඳ දැනුම ලබා ගැනීම • දීඝනිකායේ සිගාලක සූත්‍රය, ධම්මපදයේ පණ්ඩිත වග්ගය, මහාසුපින ජාතකය ආශ්‍රයෙන් පඤ්චසීලය, කුසල් අකුසල් ආදියෙහි සමාජ සංස්කෘතික වැදගත්කම	• සංස්කෘතික වටිනාකමක් සහිත සංකල්ප හැඳින ගැනීම සඳහා පාලි සාහිත්‍යය කියවයි. • නිර්දිෂ්ට ජාතක කථාවේ සමාජ ආර්ථික, දේශපාලන තත්වය විග්‍රහ කරයි. • නිර්දිෂ්ට කෘතිවල සංස්කෘතික වටිනාකම් සාකච්ඡා කරයි. • ධම්මපදයේ නිර්දේශිත කොටස වාචෝද්ගත කරයි. • නිර්දිෂ්ට කෘතිවල ආගමික හා දාර්ශනික සංකල්ප පැහැදිලි කරයි.	15

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
9.0 පාලි සාහිත්‍යයේ ව්‍යුහය පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීම සඳහා පාලි සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ පරිශීලනය කරයි.	9.1 පාලි භාෂාවේ ප්‍රභවය පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීමට කියවයි 9.2 ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යය වර්ගීකරණය කරයි 9.3 පාලි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ හඳුන්වයි. 9.4 පාලි ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයේ ඓතිහාසික පෙළ ගැස්ම පැහැදිලි කරයි.	• පාලි භාෂාවේ ප්‍රභවය, ත්‍රිපිටකයේ වර්ගීකරණය, අන්තර්ගත ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව, වර්ග, සූත්‍ර හා බණවර පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීම	• පාලි භාෂාවේ ප්‍රභවය පිළිබඳ මත සමාලෝචනය කරයි. • ත්‍රිපිටක වර්ගීකරණයන්හි පෞරාණිකත්වය පැහැදිලි කරයි. • වඩාත් ප්‍රායෝගික හා විධිමත් වර්ගීකරණය විස්තර කරයි. • ත්‍රිපිටකයට අයත් ග්‍රන්ථ වෙන් වශයෙන් ලියා දක්වයි. • ප්‍රථම සංගායනාවේ දී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයන්හි භාරකාරත්වය පැවරීම පිළිබඳ අටුවා වාර්තා පැහැදිලි කරයි. • පිටක ග්‍රන්ථයන්හි අන්තර්ගත සූත්‍ර, ශික්ෂාපද, මාතිකා හා බණවර සංඛ්‍යා ලියා දක්වයි. • ත්‍රිපිටකයේ ඇතුළත් ශ්‍රාවක දේශනා බුද්ධ දේශනාවලින් වෙන්කර දක්වයි. • ඛුද්දක නිකායේ පෞරාණිකත්වය පිළිබඳ මත සමාලෝචනය කරයි. • අන්තර්ගතය, භාෂා ශෛලිය හා ඡන්දස් ආශ්‍රයෙන් පිටකාගත දේශනාවන්හි පැරණි හා පසුකාලීන බව තේරුම් කරයි. • අභිධර්ම පිටකයේ ඓතිහාසිකත්වය සම්බන්ධයෙන් පවත්නා මත සමාලෝචනය කරයි.	20

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
10.0 අර්ථ විවරණ හැකියාව වර්ධනය කර ගනියි.	10.1 නිර්දිෂ්ට කෘතිවල ඇතුළත් විශේෂ පද විග්‍රහ (විභාග) කරයි. 10.2 තෝරාගත් විශේෂ පදවල ධර්මාර්ථ විවරණය කරයි.	• තෝරාගත් පදවල ව්‍යාකරණ ප්‍රභේද විස්තර කිරීම • අංකිත පදවල ධර්මාර්ථ අටුවා ඇසුරින් පැහැදිලි කිරීම	• නිර්දිෂ්ට කොටස්වල අර්ථ විවරණය කරයි. • නියමිත කොටස්වල ව්‍යාකරණ විභාග ගෙනහැර දක්වයි. • පද හා අර්ථ අතර ඇති සම්බන්ධය පැහැදිලි කරයි. • උද්ධෘත පදවල ධර්මානුකූල විවරණ පැහැදිලි කරයි. • නිර්දිෂ්ට ඡේදවල පසුබිම විශ්ලේෂණය කරයි. • නිවැරදි පාලි වාක්‍ය රචනයේ යෙදෙයි. • නාම, සන්ධි, සමාස, තද්ධිත සහ කාරක ප්‍රයෝග ආදී ව්‍යාකරණාංගවල භාවිතය හඳුන්වයි. • වාච්‍යාර්ථය, ලක්ෂ්‍යාර්ථය හා ධ්වන්‍යාර්ථය පැහැදිලි කරයි. • පාලි භාෂාවේ විශේෂ ප්‍රයෝග පිළිබඳ අවබෝධය ලබයි.	25

13 ශ්‍රේණිය

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
1.0 පාලි භාෂාවේ මූලික ව්‍යාකරණ හා භාෂා ප්‍රයෝග නිවැරදිව භාවිත කරයි.	1.1 මූලික ව්‍යාකරණ විධිවලට අනුකූල ව ලේඛන කාර්යයේ යෙදෙයි. 1.2 සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් හා වාඞ්මාලාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් භාෂාව භාවිත කරයි. 1.3 පාලි භාෂා ව්‍යවහාරයට අනුකූල ව රචනය හුරු කර ලියයි.	• සුවිශේෂ නාම වරනැගීම • සංඛ්‍යා නාම වරනැගීම • සර්වනාම වරනැගීම • තද්ධිත පද සාධනය • කෘදන්ත පද සාධනය • ධාතුගණ හා ආඛ්‍යාත වරනැගීම • ප්‍රයෝජ්‍ය ක්‍රියා • ප්‍රශ්නවාචක නිපාත • විධි ක්‍රියා • ආමන්ත්‍රණ පද • විස්මයවාචී යෙදුම් • යුගල පද • භේදාර්ථවාචී පද • පාලි භාෂාවේ උපයුක්ත වාක්‍ය රටාවන් අවබෝධ කර ගෙන රචනා ලිවීම	• සුවිශේෂී නාම වරනගයි, අර්ථ ගන්වයි. • තද්ධිත හා කෘදන්ත නාම වරනගයි. • සංඛ්‍යා ශබ්ද වරනගා විවිධ සංඛ්‍යා පාලියෙන් ලියා දක්වයි. • සර්ව නාම වරනගා අර්ථ ගන්වයි. • තද්ධිත හා සමාස පද හඳුනාගෙන වෙනස්කම් දක්වයි. • කෘදන්ත පද භාවිත කරයි. • ධාතුගණ හා විකරණ ප්‍රත්‍ය ගෙනහැර දක්වයි. • ධාතුවක් ආඛ්‍යාත විභක්ති අටෙහි වරනගා දක්වයි. • ප්‍රයෝජ්‍ය ක්‍රියාව හඳුනාගෙන භාවිත කරයි. • සාම්ප්‍රදායික පාලි යෙදුම් භාවිත කරයි. • විවිධ මාතෘකා අනුව පාලි භාෂාවෙන් රචනා ලියයි.	40

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
2.0 නිවැරදි වාචික සංනිවේදනයේ යෙදෙයි.	2.1 නිවැරදි ව බස හසුරුවමින් සන්නිවේදන කාර්යයේ යෙදේ. 2.2 පාලි භාෂා මාධ්‍යයෙන් දැනගත් භාෂණ ප්‍රයෝග වාචික සන්නිවේදනයෙහි උචිත පරිදි භාවිත කරයි. 2.3 නිවැරදි ව බස හසුරුවමින් සන්නිවේදන කාර්යයේ යෙදෙයි.	• මාතෘකානුකූල ව කරුණු රැස්කිරීම හා ගොනු කිරීම • සූත්‍ර පාඨ උපයෝගී කර ගෙන දේශන පැවැත්වීම • ජාතක කථාවක් ඇසුරෙන් සංවාදයක් ගොඩනැගීම • උද්ධෘත පාඨ ගෙනහැර දක්වමින් භාෂාව හා ධර්මය පිළිබඳ අදහස් පළ කිරීම • පාලි භාෂා මාධ්‍යයෙන් සමිතියක් පැවැත්වීම • පාලි භාෂා දින සැමරුමේදී පාලි භාෂා මාධ්‍යයෙන් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම	• මාතෘකා යටතේ සාම්ප්‍රදායික භාෂා භාවිතයට අදාළ නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථාගත යෙදුම් එක් රැස් කරයි. • භාෂා ප්‍රයෝග හා මාතෘකාවට අදාළ විශේෂ පද වෙන් කරයි. • එම ප්‍රයෝග හා පද යොදා ගනිමින් මාතෘකාවට අදාළ කරුණු වාක්‍ය හා ඡේද වශයෙන් ප්‍රතිනිර්මාණය කරයි. • කථා ශෛලියට සමීප සම්බන්ධකම් ඇති සූත්‍ර පාඨ හා ජාතක කථාවල කොටස් තෝරයි. • තෝරාගත් එම සූත්‍ර පාඨ හා ජාතක කථා කොටස් සංවාද වශයෙන් ඉදිරිපත් කරයි. • විශේෂ පදවලට හා යෙදුම්වලට අදාළ සමානාර්ථ හා විරුද්ධාර්ථ පද ඉදිරිපත් කරයි. • එම වාක්‍ය උච්චාරණය කරමින් වාචික සන්නිවේදනයේ යෙදෙයි. • ධර්ම කරුණු විස්තර කෙරෙන පෙළ හා අටුවා පාඨ සොයා ලියයි. • එම පාඨ ස්මරණයෙන් උච්චාරණය කරයි.	30

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
3.0 නිර්දිෂ්ට හා අනිර්දිෂ්ට ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ කියවා භාවිතයට හුරු වෙයි.	3.1 පද්‍යයක් නිවැරදි විරිතට හා යතියට අනුව ලයාන්විත ව ගායනා කරයි. 3.2 සූත්‍ර පාඨ ශ්‍රැති ගෝචර රටාවෙන් හඬ නගා ගායනා කරයි. 3.3 උපයෝගිතාවෙන් යුතු පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ වනපොත් කරයි.	• නමස්කාරය, තිසරණ සහිත පඤ්චසීලය, දේවාරාධනය ආදිය රිද්මයානුකූල ව ඉදිරිපත් කිරීම • පිරිත් සජ්ඣායනා කිරීම • සුවිශේෂී පාඨ වාචෝද්ගත කිරීම	• නමස්කාර ගාථා ලයාන්විත ව හඬනගා කියවයි. • අල්පප්‍රාණ, මහාප්‍රාණ හා සංයුක්තාක්ෂර පැහැදිලි ව උච්චාරණය කරයි. • ගාථාවල විවිධ වෘත්ත හා යතිය කෙරෙහි සැලකිලිමත් ව සජ්ඣායනා කරයි. • නියමිත ගද්‍ය හා පද්‍ය වගන්ති මතකයෙන් කියවයි. • නියමිත ගද්‍ය හා පද්‍ය වගන්ති මතකයෙන් නිවැරදි ව ලියයි. • පද බෙදීම් පිළිබඳ අවබෝධයෙන් යුතුව සජ්ඣායනා කරයි.	10
4.0 නිර්දිෂ්ට හා අනිර්දිෂ්ට ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ පරිවර්තනය කිරීමේ කුශලතාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.	4.1 අන්වය හා ක්‍රියා කාරක පද සම්බන්ධතාව නිවැරදි ව සකස් කිරීමේ පරිචය ලබයි. 4.2 පාලි උද්ධෘත සඳහා පදගතාර්ථ සපයයි. 4.3 පාලි උද්ධෘත පාඨ මාධ්‍ය භාෂාවට පරිවර්තනය කරයි. 4.4 මාධ්‍ය භාෂාගත ඡේද රීතියට අනුව පරිවර්තනය කරයි.	• අදාළ පාඨයන්හි පදගතාර්ථ ලිවීම • සරල වාක්‍ය පාලියට හා මධ්‍ය භාෂාවට නැගීම	• නිවැරදි වාක්‍ය රචනයේ පරිචය ලබයි. • පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ නිවැරදි ව අර්ථ ගන්වයි. • මාධ්‍ය භාෂාගත ඡේද නිවැරදි ව පාලියට නගයි.	55

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
5.0 පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ කියවා අර්ථය අවබෝධ කර ගනියි.	5.1 පාලි ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ කියවා අසන ලද ප්‍රශ්නවලට මාධ්‍ය භාෂාවෙන් පිළිතුරු සපයයි. 5.2 පාලි උද්ධෘත කියවා ඒවායේ සාරාංශය මාධ්‍ය භාෂාවෙන් දක්වයි.	• උද්ධෘත පාඨයන්හි අරුත් අවබෝධ කර ගැනීම • ප්‍රායෝගික වටිනාකමක් ඇති පාලි භාෂාමය යෙදුම් භාවිත කිරීම	• පාලි ගද්‍ය හෝ පද්‍ය පාඨයක් කියවා ගැනීමට සමත් වෙයි. • එම පාඨයේ දළ අදහස වටහා ගනියි. • එහි ඇති සන්ධි, සමාස, තද්ධිත ආදී සංකීර්ණ පද විශ්ලේෂණය කර ගනියි. • අටුවාව ආශ්‍රයෙන් ධර්ම කරුණු විමර්ශනය කරයි. • භාෂා ශෛලිය සෙසු පාලි ග්‍රන්ථවල භාෂා ශෛලිය සමඟ සංසන්දනය කරයි. • කාව්‍ය ලක්ෂණ හඳුන්වා දෙයි. • අදාළ ඡේදයක් ආශ්‍රයෙන් අසන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දෙයි. • පාලි පාඨ ස්මරණයෙන් පිටපත් කරයි. • අදාළ ඡේදයේ ධ්වනිතාර්ථ මාධ්‍ය භාෂාවෙන් ඉදිරිපත් කරයි.	25
6.0 පාලි භාෂා සාහිත්‍යයෙහි අන්තර්ගත සාරධර්ම චර්යාවෙන් ප්‍රදර්ශනය කරයි.	6.1 පාලි සාහිත්‍යාගත සාරධර්ම හැඳිනගෙන ඒවා චර්යාවෙන් ප්‍රකට කරයි. 6.2 සාරධර්ම සමාජගත කිරීමට කටයුතු කරයි.	• ආගමාලය, ජාතිකාභිමානය ආදිය තම ජීවිතයට යොදා ගැනීම • ආරාමීය වත් පිළිවෙත්වල යෙදීම • ශාසනිකවත්, භික්ෂු ආකල්ප, ප්‍රත්‍යය පරිභෝජනය, ආරාමිකවත් ආදිය දැන ගැනීම සඳහා කෘති කියවීම • ආර්යගුණ, වත්, පිළිවෙත්, ශ්‍රද්ධාව, කාමාදීනව හා කුශල ධර්ම පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීම • ධර්ම දේශනා පැවැත්වීම භාවනා පුහුණුව ආදි කටයුතුවල නියලීම	• නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථ කියවා ඒවායේ සාරධර්ම හැසිරීමෙන් ප්‍රකට කරයි. • යුතුකම් හා වගකීම් හඳුනාගෙන ඉදිරිපත් කරයි. • යහපත් සමාජ සම්බන්ධතා පවත්වා ගනියි. • සදාචාර සම්පන්න සමාජයක් ගොඩනැගීමට අවශ්‍ය ජීවන රටාව සකසා ගනියි. • පුද්ගල පරිහානියට තුඩු දෙන හේතුවලින් වළකියි. • ධනාත්මක චරිත ලක්ෂණ ප්‍රකට කරයි. • ආර්ය ගුණ අගයයි. • පරිසර හිතකාමී ව හැසිරෙයි.	15

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
7.0 පාලි සාහිත්‍ය රසාස්වාදයේ යෙදෙයි.	7.1 ගද්‍ය පද්‍ය පාඨ කියවා රස විඳියි. 7.2 ගද්‍ය පද්‍ය පාඨයන්හි අන්තර්ගත කාව්‍යෝක්ති පිළිබඳ ඇගයීමක යෙදෙයි. 7.3 සාහිත්‍යාත්මක ඡේද හා වාක්‍ය පාලියෙන් ලියා දක්වයි.	• අදාළ උද්ධෘත කියවීම • උද්ධෘතයන්හි කාව්‍ය ලක්ෂණ, සාහිත්‍යමය පසුබිම හැදෑරීම • සාහිත්‍යාත්මක ඡේද හා වාක්‍ය පාලියෙන් ලියා දක්වයි	• නිර්දිෂ්ට සාහිත්‍ය කොටස්වල අර්ථ අවබෝධ කර ගනියි. • ධම්මපදයේ නිර්දිෂ්ට ගාථා ස්මරණයෙන් කියයි. • කාව්‍යමය ප්‍රකාශන හඳුනාගෙන ප්‍රකාශ කරයි. • සාහිත්‍යමය රසයෙන් යුතු ප්‍රයෝග ඉස්මතු කොට දක්වයි. • සාහිත්‍යමය රචනා, භාෂණයන් එළිදක්වයි. • ආස්වාදජනක ජීවිතයක් ගොඩනගා ගනියි. • ලත් දැනුම පදනම් කොටගෙන කාව්‍යෝක්ති අගයයි.	25
8.0 පාලි භාෂා සාහිත්‍යාගත බෞද්ධ සංස්කෘතිය වටහාගෙන ක්‍රියා කරයි.	8.1 බෞද්ධ සංකල්පයන්හි සංස්කෘතික වැදගත්කම හදාරයි. 8.2 පාලි සාහිත්‍යාගත බෞද්ධ සංකල්ප වෙනත් ආගමික සංකල්ප හා තුලනය කරයි.	• පූජාර්හ පුද්ගලයන් හා වස්තූන් පිළිබඳ ක්‍රියා කළයුතු ආකාරය • ආචාර සමාචාර විධි, සහජීවනය, ආරාම පූජා ආදි සංස්කෘතිකාංග	• පාලි සාහිත්‍යාගත බෞද්ධ සංකල්ප හඳුන්වයි. • බෞද්ධ සංකල්පයන්හි සංස්කෘතික වැදගත්කම හඳුනාගෙන ක්‍රියා කරයි. • බෞද්ධ සංකල්ප වෙනත් ඉගැන්වීම් හා තුලනය කරයි. • චරිතය තුළින් ජාතිකාභිමානය ප්‍රකට කරයි. • දේශපාලනික හා සාමාජික කටයුතුවලදී සංයමයෙන් ක්‍රියා කරයි.	55

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
9.0 පාලි වංසකථා හා ප්‍රකරණ සාහිත්‍යයේ ව්‍යුහය පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීම සඳහා පාලි සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ පරිශීලනය කරයි.	9.1 පාලි වංසකථා ග්‍රන්ථවල සංඥාදි පංචකය පිළිබඳ අවබෝධය ලබා ගැනීමට කියවයි. 9.2 පාලි ප්‍රකරණ සාහිත්‍යය හඳුනාගැනීම සඳහා කියවයි.	• පාලි වංසකථා පිළිබඳ දැනුම • ප්‍රකරණ ග්‍රන්ථ පිළිබඳ දැනුම •	• දීපවංස, මහාවංස, බොධිවංස, ථූපවංස, දාඨාවංස,රසවාහිනී, සමන්තකූටවණ්ණනා, සාසනවංසදීප වැනි ග්‍රන්ථවල සංඥාදී පංචකය ලියා දක්වයි. • පාලි වංසකථා හා ප්‍රකරණ ග්‍රන්ථ සැකෙවින් හඳුන්වයි.	25
10.0 අර්ථ විවරණ හැකියාව වර්ධනය කර ගනියි.	10.1 නිර්දිෂ්ට කෘතිවල ඇතුළත් සුවිශේෂ පදවල ධර්මාර්ථ විවරණය කරයි. 10.2 නිර්දිෂ්ට කෘතිවල උද්ධෘතයන්හි ව්‍යාකරණ විභාග (පද විග්‍රහ) දක්වයි.	ධර්ම කරුණු අටුවා ඇසුරින් විග්‍රහ කිරීම • තෝරාගත් පදවල ව්‍යාකරණ විභාග දැක්වීම	• නියමිත කොටස් ඇසුරෙන් වාග් කෝෂය පුළුල් කර ගනියි. • විවිධ වචන යෙදෙන සන්දර්භය හඳුනාගෙන භාවිතයේ යෙදෙයි. • ව්‍යාකරණ විභාග ආශ්‍රයෙන් පදගතාර්ථ විවරණය කරයි. • පදවල අර්ථය හා ධර්මානුකූල විග්‍රහය පැහැදිලි කරයි. • ධර්මය පිළිබඳ වැරදි අර්ථකථනවලට නිවැරදි පිළිතුරු සපයයි. • මූලාශ්‍රය මගින් දැනුම තහවුරු කර ගනියි. • පෙළ, අටුවා කියවීමෙන් ලැබෙන ධර්මමය හා විවිධ ප්‍රායෝගික ප්‍රතිලාභ පෙන්වා දෙයි.	20

ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය

පාලි භාෂාව පිළිබඳ අ.පො.ස. (උ. පෙ) නව විෂය නිර්දේශය සකස් කොට ඇත්තේ නිපුණතා පාදක කර ගෙනය. නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී ශිෂ්‍ය කාර්යය ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගනී. අද වන විට විශේෂයෙන් අ.පො.ස. (උ. පෙ) අධ්‍යාපන ක්‍රමය සකස් වී ඇත්තේ දේශන ක්‍රමය කේන්ද්‍ර කරගත් සම්ප්‍රේෂණ භූමිකාවක ගුරුවරයා සිටින ආකාරයෙනි. එහෙත් නව නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනයේ දී පැරණි සම්ප්‍රේෂණ භූමිකාව හැරදමා ගුරුවරයා සිසුන් ගවේෂණයට යොමුකරන මාර්ගොපදේශකයෙකු විය යුතු ය. මෙහි දී පාලි භාෂාවේ සුවිශේෂී අධ්‍යාපන ක්‍රම හා නවීන ක්‍රම ශිල්ප කිහිපයකුත් යොදාගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ කෙටියෙන් සඳහන් කරමු.

බුදුරජාණන් වහන්සේ මාර්ග දර්ශකයාණෝ ය. ගුරුවරයා විසින් පාලි භාෂාව ඉගැන්විමේදී බුදුරදුන් අනුගමනය කළ ක්‍රමවේදය උපයෝගී කර ගැනීම වඩාත් සුදුසු ය. එබැවින් නූතන ගුරුවරයා මනෝ මූලික හා විෂය මූලික සාධක ඔස්සේ පූර්ව විනිශ්චයන්ට නොඑළඹ ශිෂ්‍යයා ගවේෂකයෙකු හා නවෝත්පාදකයෙකු කිරීමට මර්ගෝපදේශ සැපයීම මැනවි.

1 ක්‍රමය

"සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙ කල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්‍ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං" (මහාවග්ගපාලි)

ආදිකල්‍යාණං	-	පාඩමක ආරම්භය ශිෂ්‍යයා පොළඹවන, සිත්ගන්නාසුලු චමත්කාරජනක අත්දැකීම් ඇසුරින් ඉදිරිපත් විය යුතු ය.
මජ්ඣෙ කල්‍යාණං	-	පාඩමෙහි මැද සාරවත් කරුණු අන්තර්ගත විය යුතුවාසේම පැහැදිලි හා නිරවුල් විය යුතු ය. තව දුරටත් ශිෂ්‍යයා මාතෘකාවට පොළඹවන, ගවේෂකයෙකු කරවන ක්‍රියාවලියක් විය යුතු ය.
පරියොසානකල්‍යාණං	-	පාඩමේ අවසානය ශිෂ්‍යයා ප්‍රාප්ති මට්ටමකට පමුණුවා ශිෂ්‍යයාගේ චර්යාත්මක වෙනසක් ඇති කිරීමට සමත් විය යුතු ය.
සාත්ථං	-	පාඩම සරල සුගම හා අර්ථවත් කරුණුවලින් සමන්විත විය යුතු ය.
සබ්‍යඤ්ජනං	-	යොදාගන්නා වාඞ්මාලාව අරුත් ප්‍රකට කරවන අදහස් නිවැරදිව සන්නිවේදනය කරවන්නක් විය යුතු ය.
පරිසුද්ධං	-	පාඩම අසභ්‍ය හා ග්‍රාම්‍ය ව්‍යවහාරයෙන් තොර විය යුතුය.
කේවලපරිපුණ්ණං	-	පාඩම ඌනතාවලින් තොරව භාෂණය, ලේඛනය, චින්තනය, චරිතායනය කර ගැනීමට හැකිවන අංගයන්ගෙන් සමුපලක්ෂිත විය යුතු ය.

මෙම ලක්ෂණවලින් යුතුව පාඩමක් මෙහෙයවීමෙන් ශිෂ්‍යයා නිපුණතාවට ළංවන අතර ශිෂ්‍යයාගේ චර්යාත්මක වෙනසක් ද ඇති කළ හැකි ය.

2 ක්‍රමය

ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විවරණා විභජනා උත්තානිකම්මං (සච්චවිභංග සුත්ත - මජ්ඣිම නිකාය)

ශිෂය සාධනය ඔප් නැංවීමට උචිත ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රමයක් සච්චවිභංග සූත්‍රයේ අන්තර්ගතය.

ආචික්ඛනා	-	පාඩමට අදාළව අපේක්ෂිත කරුණු කෙටියෙන් කීම
දෙසනා	-	උචිත භාෂාව යොදා ගනිමින් කෙටියෙන් කී කරුණු ගුරුවරයා කෙරෙහි ප්‍රාමාණික විශ්වාසයක් ඇතිවන පරිදි ධර්මානුකූලව විස්තර කිරීම
පඤ්ඤපනා	-	ශිෂ්‍යයාගේ බුද්ධියට හා ප්‍රඥාවට යෝග්‍ය ලෙස කරුණු පෙළ ගැස්වීම
පට්ඨපනා	-	අපේක්ෂිත අරමුණෙහි ශිෂ්‍යයා පිහිටුවීම
විවරණා	-	වසා තිබූවක් විවෘත කරන්නාක් සේ හේතුඵලවාදී ව කරුණු විවරණය කිරීම
විභජනා	-	කරුණු විශ්ලේෂණය කොට කුඩා අනුකුඩා කොටස්වලට බෙදා විග්‍රහ කිරීම
උත්තානිකම්මං	-	සංයුක්ත සංකල්ප නිදසුන් වශයෙන් ගෙනහැර දක්වමින් ශ්‍රාවක බුද්ධියට ගෝචරවන ලෙස මතුකර දැක්වීම හා ශිෂ්‍යයා ගැටළුවෙන් නිදහස් කිරීම

මෙම ක්‍රම අනුගමනය කිරීමෙන් ද ශිෂ්‍ය නිපුණතාව ඉහළ නැංවිය හැකි ය

3 ක්‍රමය

ශිෂ්‍යයාගේ අවබෝධය දියුණු කිරීම සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රමය අනුපූර්ව ප්‍රතිපදාවයි. ශිෂ්‍යයාට අලුත් අත්දැකීම් ලබා දෙන විට එය ඔහුගේ අතීත අත්දැකීම්වලට සම්බන්ධ දෙයක්වීම වැදගත් වේ. ශිෂ්‍යයා ආස්වාදිත දෙයෙහි සිට නොදන්නා සත්‍යය කරා යොමුකරවීම මෙම අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ පිළිවෙළයි. (පහත දැක්වෙන්නේ ම. නි. කීටාගිරි සූත්‍රය ඇසුරෙන් යොදා ගත්ත කි.)

සද්ධාජාතො උපසංකමති	-	ශ්‍රද්ධාව ඇතිකර ගැනීමයි. ගුරුවරයා කෙරේ ශිෂ්‍යයාගේ විශ්වාසය ගොඩනගා ගැනීමයි. එසේ විශ්වාසය ගොඩනැගීම නිසා ශිෂ්‍යයා ගුරුවරයා වෙත එළඹෙයි.
පයිරුපාසති	-	විශ්වාසය ගොඩනැගීම නිසා ශිෂ්‍යයා ගුරු ඇසුර ලැබීමට ප්‍රිය කරයි.

සොතං ඔදහති	-	පාඩමට සාවධාන ව හා අවික්ෂිප්ත ව ඇහුම්කන් දෙයි.
සුත්වා ධාරෙති	-	ඇසූ පාඩම සිතේ දරා ගනියි.
අත්ථං උපපරික්ඛති	-	දරාගත් කරුණුවල අර්ථය නුවණින් පරීක්ෂා කර බලයි.
ධම්මා නිජ්ඣානං ඛමන්ති	-	කරුණු නුවණින් සලකා බලා වටහා ගනියි.
ඡන්දො ජායති	-	කරුණු වටහා ගැනීම නිසා ගුරුවරයාගේ පාඩමට රුචියක් ඇති වෙයි.
උස්සහති	-	පාඩමේ කරුණුවල ප්‍රාප්ති මට්ටමට ළඟාවීමට උත්සාහ කරයි.
තුලෙති	-	වෙනත් කරුණු හා තුලනය කර බලයි.
පදහති	-	සන්සන්දනය කොට නිපුණතා මට්ටමට යාමට වීර්ය කරයි.
සච්චං සච්ඡිකරොති	-	සත්‍ය වූ තත්ත්වය අවබෝධ සාක්ශාත් කර ගනියි.
පඤ්ඤාය ච නං පටිවිජ්ඣ පස්සති	-	නුවණින් ද එය විනිවිද දකි

සරල අවස්ථාවේ සිට අනුක්‍රමයෙන් ගැඹුරට යන ආකාරයේ පිළිවෙළක් මෙහි දක්නට ඇත. පාලි භාෂාව විෂයෙහි ශිෂ්‍ය නිපුණතාව ඇති කිරීමේ දී මෙම ඉගැන්වීම් ක්‍රම උපයෝගී කර ගත හැකි ය. මෙබඳු ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රම රාශියක් පාලි සාහිත්‍යයේ අඩංගු ය.

පාලි භාෂාවේ නව විෂය නිර්දේශය ඉගැන්වීමට සරල සුගම ක්‍රමවේදයක් මෙහිලා දක්වමු. (ආශ්‍රය පාලි භාෂාව 9 - 10 අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, 1984)

i පියවර - නිර්දිෂ්ට හා අනිර්දිෂ්ට පාලි පාඨ හා ඡේද උස් හඬින් ගුරුවරයා විසින් කියවීම, පාලි විෂයේ ආරම්භක ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට එම භාෂාව කණට හුරු කරවීම මෙයින් අපේක්ෂා කෙරේ. පාලි භාෂා ව්‍යවහාරය දරුවන්ගේ ඇසට, කණට හුරු කරවීමට මෙමෙ ක්‍රමය යෝග්‍ය වේ.

ii පියවර - අනතුරුව ගුරුවරයා විසින් කළ යුත්තේ එකී කොටස අර්ථවත් ලෙස භාවාර්ථ පැහැදිලි වන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීම.

එමගින් පාලි භාෂා ව්‍යවහාරය හා රීතිය ශිෂ්‍යයාගේ ඉන්ද්‍රියන්ට හුරුවනු ඇත.

iii පියවර - කාලවේලාව අනුව පාලි උද්ධෘතය ශිෂ්‍යයන් ලවා සාමූහික ව හෝ වෙන් වෙන් හෝ නිවැරදි උච්චාරණය සහිත ව කියවීම ප්‍රයොජනවත් ය.

iv පියවර - පාලි උද්ධෘතයන්හි අර්ථය අවබෝධ කර ගැනීමට ගුරුවරයා සිසුන්ට උදව් කළ යුතු ය.

v පියවර - උද්ධෘත ඡේදවල වාක්‍ය හා වාක්‍යාංශ කලුලැල්ලේ ලියා එම යෙදුම් රටාව ශිෂ්‍යයාට පැහැදිලි කළ යුතු ය.

vi පියවර - උද්ධෘත ඡේදවල ඇතුළත් පද හා වාක්‍යවල ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පැහැදිලි කළ යුතු ය. මෙය සරල ක්‍රමවේදවලින් පටන් ගෙන සංකීර්ණ ක්‍රම දක්වා වැඩි කිරීම සුදුසු ය.

vii පියවර - වැදගත් ගාථා හා ඡේද වනපොත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව ශිෂ්‍යයන්ට ඒත්තු ගැන්වීම අවශ්‍ය වෙයි.

මෙම ක්‍රමවේදය අනුගමනය කිරීම මගින් ශිෂ්‍යයන් අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටමට ළඟාවනු ඇත. සිසුන් කරුණු හා තොරතුරු ගවේෂණයට යොමු කළ යුතු ය. ගවේෂිත කරුණු අධීක්ෂණය ගුරුවරයා විසින් කළ යුතු ය. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය පන්ති කාමරයට පමණක් සීමා නොකොට බාහිර ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි ද යොමු කිරීම ගුරුවරයාගේ යුතුකමකි. සිසු දරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ නිරතුරු අවධානයෙන් සිටීමෙන් ඇගයීම හා තක්සේරුව ද විනිවිදභාවයකින් යුතුව කිරීමට ගුරුවරයාට ඉඩකඩ සැලසේ. මෙම නව විෂයමාලා සංශෝධනයේ අපේක්ෂාව ගුරුවරයාත් ශිෂ්‍යයාත් අතර වූ සම්ප්‍රේෂණ අධ්‍යාපන ක්‍රමය සංවර්ධනය කර ක්‍රියාකාරී ගවේෂණාත්මක අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයකට යොමු කිරීම හා එමගින් සිසුන්ගේ නිපුණතාව ඉහළ නංවා සමාජයට රටට යෝග්‍ය පුරවැසියන් බිහි කිරීමයි.

පිරිවෙන්/පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන්

පංති කාමරයේ ඒකාකාරී ක්‍රියාවලියෙන් බැහැර නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා ශිෂ්‍යයා දනුම ගවේෂණය කරන්නෙකු බවට පත් කළ යුතු ය. ඒ සඳහා පාලි භාෂාව විෂය ශිෂ්‍යයා තුළ ආත්මගත කිරීමට වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය. පංති කාමරයෙන් බැහැර පහත සඳහන් වැඩ සටහන් සංවිධානය කිරීම පාලි භාෂාව පිළිබඳ නිපුණතාවන් වර්ධනයට උපයුක්ත වේ යැයි සිතමු.

- පාලි බිත්ති පුවත්පතක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පාලි භාෂා දිනයක් නම් කර කටයුතු සංවිධානය කිරීම
- ගාථා හා සූත්‍ර ගායනා තරග සංවිධානය කිරීම
- පාලි කථික තරග සංවිධානය කිරීම
- පාලි භාෂා සාහිත්‍යය පිළිබඳ ගවේෂණාත්මක ව්‍යාපෘති කරවීම
- පාලි සමිතියක් පැවැත්වීම

පාසලේ හෝ පිරිවෙනෙහි පසුබිමට හා සංස්කෘතියට අදාළ වන පරිදි විද්‍යාස්ථානයේ මානව හා භෞතික සම්පත්වලට අනුකූල ලෙස මෙම වැඩසටහන් සංවිධානය කර ගැනීම යෝග්‍ය වේ.

තක්සේරුව හා ඇගයීම

පිරිවෙන/පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් වැඩ පිළිවෙළ යටතේ එක් එක් වාරය සඳහා නියමිත නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් ආවරණය වන පරිදි ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් උපකරණ නිර්මාණාත්මක ව පිළියෙළ කොට ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත ය.

ඉගෙනුම් කාර්යයේ දී අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ අත්පත් කරගෙන ඇති ඉගෙනුම් පලයන්ගේ ගුණාත්මක බව සොයා බැලීමට තක්සේරුව හා ඇගයීම අවශ්‍ය වේ.

නිපුණතා මට්ටම් ඔස්සේ අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් පලවලට ළඟා වන ආකාරය හඳුනාගැනීම තක්සේරුවේ දී සිදු වේ. මුල දී තීරණය කරගත් නිර්ණායක සමග සසඳා බලමින් අදාළ නිපුණතා කවර මට්ටමකින් ශිෂ්‍යයා සාක්ෂාත් කරගෙන තිබේ දැයි පරීක්ෂා කළ යුතු වේ. ඒ අනුව ප්‍රබලතා හා දුබලතා හඳුනාගෙන ප්‍රතිපෝෂණ හා ඉදිරි පෝෂණ වැඩ සටහන් සංවිධාන කළ යුතු ය. ඉගෙනුම් ඉගෙන්වීම් ක්‍රියාවලිය අතරතුර දී කණ්ඩායම් ගවේෂණය, ශිෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කිරීම යන අවස්ථාවල තක්සේරු කාර්යය මැනවින් කළ හැකි ය.

තක්සේරු කාර්යයට අමතර ව ඇගයීම් වැඩ පිළිවෙළ යනු ශිෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රවීණතා මට්ටම තීරණය කිරීම ය. ප්‍රවීණතා මට්ටම විනිශ්චයේ දී සිසුන් හිමි කරගත් ශ්‍රේණි, ලකුණු ආදිය සසඳා ඔවුන්ගේ ප්‍රගතිය සොයා බැලිය යුතු ය.

පාලි විෂය නිර්දේශය - උසස් පෙළ

නිර්දිෂ්ට ග්‍රන්ථ හා අතිරේක කියවීම්

නිර්දිෂ්ට කෘති

12 ශ්‍රේණිය

1. දීඝනිකාය - සිගාලකසුත්ත (සිගාලෝවාද සුත්ත)
2. ධම්මපද - පණ්ඩිතවග්ග
3. ජාතකට්ඨකථා - මහාසුපිනජාතක
4. පාලි සාහිත්‍යය - 1,2, පරිච්ඡේද හා 3 පරිච්ඡේදයේ දීඝ, මජ්ඣිම හා ඛුද්දක යන නිකාය තුන සහ විනය හා අභිධර්ම පිටකයන්ට අදාළ කොටස්

   (පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත නාහිමි)

13 ශ්‍රේණිය

1. චුල්ලවග්ගපාළි - උපජ්ඣාය - සද්ධිවිහාරිකවත්ත
2. අපදානපාළි - වක්කලිත්ථෙරාපදාන
3. මහාවංස - 11 පරිච්ඡේදය
4. පාලි සාහිත්‍යය - 8 සහ 9 පරිච්ඡේද (පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත නාහිමි)

අතිරේක කියවීම්

1. ධම්මපදට්ඨකථා - පණ්ඩිතවග්ග
2. පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත නාහිමි, පාලි සාහිත්‍යය, රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, 2012.
3. පැණිහෙළ සිරිසම්බෝධි හිමි, පාලි භාෂාව හා රචනය, සමයවර්ධන, කොළඹ, 1999
4. පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත නාහිමි, පාලි භාෂාවතරණය පළමු වන සහ දෙවන පොත්, සමයවර්ධන, කොළඹ, 1999
6. අසෝක කරුණාරත්න, පාලි සංග්‍රහය, ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ, 1964 (2015)
7. Ven. Polwatte Buddhadatta , New Pali Course 1 & 2, Buddhist Cultural Centre, Colombo

විෂයමාලා කමිටුව - 2017

උපදේශකත්වය හා අනුමැතිය ශාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

විෂය සම්බන්ධීකරණය - රාජකීය පණ්ඩිත, අධ්‍යාපනපති පූජ්‍ය තෙරිපැහැ මේධංකර හිමි (ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය) අංශ ප්‍රධාන, සම්භාව්‍ය භාෂා හා විදේශ භාෂා අංශය ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

සම්පත් දායකත්වය

අභ්‍යන්තර :-

(1) පූජ්‍ය තෙරිපැහැ මේධංකර හිමි (ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය) රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති (විශිෂ්ට පන්ති), පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා (විශිෂ්ට පන්ති), පශ්චාද් උපාධි උපදේශන ඩිප්ලෝමා, අධ්‍යාපනපති, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, මහරගම.

බාහිර :-

(1) මහාචාර්ය පූජ්‍ය නාබිරිත්තන්කඩවර ඥාණරතන හිමි, රාජකීය පණ්ඩිත, බී. ඒ. (ගෞරව), එම්. ඒ, පීඑච්. ඩී. (දිල්ලි), පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය.

(2) මහාචාර්ය පූජ්‍ය මකුරුප්පේ ධම්මානන්ද හිමි රාජකීය පණ්ඩිත, බී. ඒ. (ගෞරව) (කැලණිය), එම්. ඒ, පීඑච්. ඩී. (දිල්ලි) පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය.

(3) ආචාර්ය පූජ්‍ය දෙණියායේ පඤ්ඤාලෝක හිමි (ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය) රාජකීය පණ්ඩිත, බී. ඒ. (ගෞරව), එම්. ඒ, එම්. ෆිල්, පී. එච්. ඩී. (ක්‍යුෂු), පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය.

(4) පූජ්‍ය මොනරාගල නන්දසිරි හිමි (පරිවේණාචාර්ය) රාජකීය පණ්ඩිත, බී. ඒ. (ගෞරව), (ජපුර) එම්. ඒ. (කැලණිය), එම්. ඒ. (බෞ. පා.), බප/ ගම්/ ශ්‍රී විද්‍යාශේඛර මහ පිරිවෙන, බැණ්ඩියමුල්ල, ගම්පහ.

(5) ඒ. ඒ. ජයසූරිය මයා (ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය - විශ්‍රාමික), කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය.

(6) ආර්. ඒ. විමල් ප්‍රේමතිලක මයා (කථිකාචාර්ය) ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා, සීතාවකපුර පිරිවෙන් ගුරු අභ්‍යාස විද්‍යාලය, අවිස්සාවෙල්ල.

(7) කේ. ඒ. සුමිත් ධර්මශ්‍රී මයා (පරිවේණාචාර්ය) (රාජකීය පණ්ඩිත ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා) කෑ/මාව/ කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ විද්‍යායතන පිරිවෙන, දියසුන්ත, රඹුක්කන.

(8) එන්. සීලරත්න මයා (ගුරු උපදේශක) රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති, කු/බෞද්ධාලෝක විද්‍යාතන පිරිවෙන, කුරුණෑගල.

(9) ඩී. එම්. එස්. දිසානායක මයා (පරිවේණාචාර්ය) ශාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව), ශාස්ත්‍රපති අ/ශ්‍රී විද්‍යාධාර මහ පිරිවෙන, කලාකරඹෑව.